

Kommunstyrelsens utskott för strategi

Plats och tid: Kommunsalen, kommunhuset, 2022-05-03 kl. 13:00 – 16:00

Beslutande: Mikael Thalín (C), ordförande
Susann Lindblad (C), vice ordförande
Magnus Bjurman (S), 2:e vice ordförande
Håkan Yngström (C)
Olof Herko (S)

Övriga deltagare: Gunilla Frelín (M) ej tjänstgörande ersättare
Joep Meens (MP) jäv § 30, ej tjänstgörande ersättare
Daniel Falk planchef, Sandra Håmåås, Pia Pilerud, David
Egholt planarkitekter §§ 28–29
Henrik Göthberg chef service och utveckling § 30
Leif Dahlfors (C) ordförande OVAB, Mattias Mjöberg § 35.1
Helene Grapenson personalchef § 35.2
Pernilla Bäckman och Sara Laggar ekonomer, Johan Hult
ekonomichef, Anna-Karin Göthe ekonomichef § 34, § 35.3
Marie Ehlin kommunchef
Camilla Staberg sekreterare

Utses att justera: Olof Herko (S)

Justeringens plats och tid: Gemensamt stöd och medborgarservice

Underskrifter:

28 - 36

Camilla Staberg, sekreterare

Mikael Thalín, ordförande

Olof Herko, justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kommunstyrelsens Sammanträdesdatum: 2022-05-03
utskott för strategi

Överklagningstid: 2022-05-16 - 2022-06-06

Anslaget sätts upp: 2022-05-16 Anslaget tas ner: 2022-06-07

Förvaringsplats för protokollet: Gemensamt stöd och medborgarservice

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Beslut om planbesked för del av Hansjö 135:86 (område 1) i Grönklitt	3
Beslut om uppdrag - Framtagande av planeringsstrategi	5
Visionspeng 2022	6
Revidering av ersättningsbestämmelser för förtroendevalda	7
Styrning av VA-bolagen och revidering av ägardirektiv	8
Tillsyn av kommunala bolag	10
Begäran om aktieägartillskott från Inlandsbanan AB	11
Informationsärenden	13
Delgivningar	15

§ 28

OK KS 2021/00367-25

Beslut om planbesked för del av Hansjö 135:86 (område 1) i Grönklitt

Beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen beslutar att det är lämpligt att pröva åtgärden i en planprocess.
2. Kommunstyrelsen har, i enlighet med 5 kap. 5 § plan- och bygglagen, prövat begäran om planbesked och avser att inleda en planläggning/planarbete.
3. Beslut att anta planförslaget bedöms kunna fattas under år 2024 under förutsättning att det går att anordna vatten och avlopp på ett hållbart sätt innan 2023. Denna bedömning är preliminär och beroende av framtida prioriteringar av planläggning.

Sammanfattning av ärendet

Planenheten mottog den 27 augusti 2021 en begäran om planbesked för del av fastigheten Hansjö 135:68 (område 1) i Grönklitt. Sökande vill att området ska planläggas med syfte att möjliggöra för byggande av fritidsbostäder, cirka 40–60 tomter med totalt cirka 400 bäddar. Planenheten har utrett möjligheten att genom planläggning utreda lämpligheten för den föreslagna markanvändningen.

Ärendet har tidigare tagits upp i utskottet i december men behandlades inte då.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande miljö- och byggnadsförvaltningen 2021-11-24
Ansökan om planbesked

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen beslutar att det är lämpligt att pröva åtgärden i en planprocess.
2. Planarbetet ska inledas med ett planprogram för hela Grönklittsområdet, bland annat för att utreda frågor om naturvärden, rekreativvärden och trafiklösningar.
3. Kommunstyrelsen har, i enlighet med 5 kap. 5 § plan- och bygglagen, prövat begäran om planbesked och avser att inleda en planläggning/planarbete.
4. Beslut att anta planförslaget bedöms kunna fattas under år 2026 under förutsättning att det går att anordna vatten och avlopp på ett hållbart sätt innan 2023. Denna bedömning är preliminär och beroende av framtida prioriteringar av planläggning. Planarbetet avses att bedrivas med utökat förfarande och föregås av ett planprogram.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att punkt två i förslag till beslut samt sista meningen i punkt fyra ska strykas. Ordföranden yrkar också att beslut att anta planförslaget bedöms kunna fattas under år 2024 istället för under 2026 och yrkar i övrigt bifall till tjänsteförslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på tjänsteförslaget och sitt eget yrkande och finner att utskottet bifaller det sistnämnda.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 29

OK KS 2022/00190-1

Beslut om uppdrag - Framtagande av planeringsstrategi

Beslut

Utskottet för strategi föreslår:

Kommunstyrelsen uppdrar till planenheten att ta fram en planeringsstrategi för Orsa kommun.

Utskottet för strategi ska vara styrgrupp (inte referensgrupp) för arbetet.

Sammanfattning av ärendet

Den 1 april 2020 trädde en lagändring i kraft gällande plan- och bygglagen (2010:900, 3 kap. 23 §) som innebär att den tidigare aktualitetsprövningen av översiktsplanen ersätts av en så kallad planeringsstrategi. Strategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val, vilket innebär att kommunfullmäktige ska ha antagit kommunens första planeringsstrategi senast den 11 september 2024. Om detta inte genomförs upphör översiktsplanen att vara aktuell, detta gäller även alla ändringar och tillägg, vilket får konsekvenser för efterföljande planering och handläggning av bygglov och förhandsbesked.

Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. Om översiktsplanen regelbundet blir föremål för politisk helhetsbedömning blir det också klarlagt om planen fortfarande ger uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande miljö- och byggnadskontoret 2022-04-20

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår:

Kommunstyrelsen uppdrar till planenheten att ta fram en planeringsstrategi för Orsa kommun.

Yrkanden

Magnus Bjurman (S) yrkar att utskottet för strategi ska vara styrgrupp (inte referensgrupp) för arbetet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på tjänsteförslaget och Magnus Bjurmans yrkande och finner att utskottet bifaller det sistnämnda.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 30

OK KS 2022/00194-1

Visionspeng 2022

Beslut

Styrgruppen beslutar i enlighet med bifogad sammanställning att:

1. Förslagen Orsa ridklubb – en ridklubb för alla, Orsa Live Sessions 2022, Hemvändare för musik och kultur i Orsa, Orsas historia och kultur och Aqua Science Center Orsa går vidare till offentlig omröstning.
2. Förslaget Grillplats överlämnas till Samhälle för beaktande.

Sammanfattning av ärendet

Ansökningstiden för Visionspeng 2022 har gått ut och sex förslag har kommit in. Fem av dessa föreslås gå vidare till omröstning och det sjätte överlämnas till verksamhetsområde samhälle för fortsatt hantering.

Utskottet för strategi är styrgrupp för visionspeng.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande verksamhetsområde service och utveckling 2022-04-21
Sammanställning av förslag 2022
Riktlinje Visionspeng

Förslag till beslut

Styrgruppen beslutar i enlighet med bifogad sammanställning att:

1. Förslagen Orsa ridklubb – en ridklubb för alla, Orsa Live Sessions 2022, Hemvändare för musik och kultur i Orsa, Orsas historia och kultur och Aqua Science Center Orsa går vidare till offentlig omröstning.
2. Förslaget Grillplats överlämnas till Samhälle för beaktande.

Sändlista

Förslagsställarna via e-tjänsten
Verksamhetsområde service och utveckling

§ 31

OK KS 2021/00541-1

Revidering av ersättningsbestämmelser för förtroendevalda

Beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:
Kommunfullmäktige godkänner förslag på bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda i Orsa kommun.

Sammanfattning av ärendet

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn och eventuell revidering av ersättningsbestämmelserna och arvodesnivåer för förtroendevalda i Orsa kommun.

Av 4 kap. 16 § 2 p. i kommunallagen framgår att kommunfullmäktige får besluta att förtroendevalda i skäligen omfattning ska få arvode för det arbete som är förenat med uppdraget. Alla former av arvodesersättning är frivilligt för kommunen till skillnad mot den lagstadgade skyldigheten att ersätta bland annat förlorad arbetsinkomst.

Kommunallagen anger inte något enhetligt ersättningssystem, utan det faller på kommunfullmäktige i varje kommun att fastställa på vilka grunder ersättning ska utgå. Några andra definitioner än skäligen omfattning anges heller inte i lagen. Dock bör ”skäligen” innefatta dels att ersättningen inte kan bestämmas till ett alltför lågt belopp, dels att en övre gräns sätts för hur stora ersättningar som får betalas. Det ankommer på kommunen att utifrån de lokala förutsättningarna bestämma om ersättningarna inom ramen för skälighetsnormen.

I de reviderade ersättningsbestämmelserna föreslås att arvoden och ersättningar beräknas utifrån riksdagsmannaarvodet. I stället för som tidigare en kombination av riksdagsmannaarvodet och prisbasbelopp som utgångspunkt. Förslaget är berett av kommunfullmäktiges presidium.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande verksamhetsområde service och utveckling 2022-02-11, 2022-04-21
Bestämmelser om ekonomisk ersättning förtroendevalda (med synliga ändringar)
Förändringar i ersättningar - årsarvode & begränsat årsarvode
Förändringar i ersättningar sammanträden- timarvoden
Underlag beräkningar och jämförelser kommuner

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:
Kommunfullmäktige godkänner förslag på bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda i Orsa kommun.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 32

OK KS 2022/00128-1

Styrning av VA-bolagen och revidering av ägardirektiv

Beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa förslag gällande styrning av VA-bolagen och ägardirektiv för NODAVA AB.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa förslag till ägardirektiv för Orsa Vatten och Avfall AB med tillägget att utveckla i andra stycket under rubrik fem så att meningen lyder "...såsom ensam ägare av bolaget, äga, förvalta och **utveckla** Orsa kommuns återvinningscentral, vatten- och avloppsanläggningar samt avfallsanläggningar." Därmed ändras även bolagsordningen.
3. Beslutet gäller under förutsättning att motsvarande beslut fattas i Mora och Älvdalens kommuner gällande gemensamma styrdokument.

Sammanfattning av ärendet

Orsa, Mora och Älvdalens kommuner bildade år 2010 det gemensamma VA-bolaget NODAVA AB, med Orsa kommun som värdkommun. NODAVA ägs med en tredjedel var av kommunerna genom de kommunala ägarbolagen Moravatten AB, Orsa Vatten och Avfall AB och Älvdalen Vatten och Avfall AB. Anläggningarna ägs av respektive ägarbolag och personalen är organiserade inom NODAVA, som har rollen som utförarbolag. Kommunerna styr sina respektive ägarbolag utifrån bolagsordningar och ägardirektiv. NODAVA styrs av en gemensam bolagsordning och ett gemensamt ägardirektiv.

År 2020 genomförde en konsultfirma en utredning om NODAVA på uppdrag av kommunerna. Utredningen gav rekommendationer om att förtydliga och förbättra styrningen av samtliga bolag. Följande viktigare revideringsförslag gäller för alla tre ägarbolagen och för NODAVA:

- Tillägg om att protokoll från styrelsesammanträden och aktuell förteckning över styrelseledamöter ska publiceras på webbplats.
- Förtydliganden i styckena som beskriver verksamhetsinnehåll.
- Ändring till formuleringen "eftersträva" nollresultat i stället för "uppvisa" nollresultat i styckena 10 om ekonomiska mål.
- Tillägg om närvarorätt för kommundirektör/kommunchef och ekonomichef vid styrelsemöten.

För ägarbolagen föreslås vidare att ägardirektiven förtydligas om att ägarbolagen minst två gånger per år kallar till ägarråd, varvid bolaget ansvarar för agenda i samråd med ägaren.

Viktigare revideringar som föreslås specifikt för NODAVAs ägardirektiv:

- Förtydligande i stycke 3 om att Orsa kommun är värdkommun för bolaget och utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget.

- Revidering av stycke 5 om NODAVA:s verksamhet, så att det bättre följer samarbetsavtalet och aktuell verksamhet.
- Förtydliganden gällande bolagets ändamål i stycke 6 om att säkerställa tillgång på kompetens, åstadkomma effektivitetsvinster och att säkerställa en kundorienterad verksamhet.
- Förtydligande i stycke 11 om att NODAVA:s verksamhet finansieras via intäkter från försäljning av tjänster till ägarbolagen och till ägarkommunerna.
- Förtydligande om att bolaget skall ha ägarråd med sina ägarbolag minst två gånger per år.
- Tillägg om att bolaget ska delta vid presidieträffar två gånger per år.
- Alla ägardirektiv har reviderats gällande benämningar/språk, formuleringar och uppdaterade hänvisningar till lagar.

För att stärka kommunstyrelsernas uppsikt över ägarbolagen och för att öka informationsutbytet föreslås att minst en av styrelseledamöterna för respektive ägarbolag samtidigt har post som ordinarie ledamot i sin kommunstyrelse.

För att minska risken för olämplig sammanblandning av ägarbolagens beställarroll och NODAVAs utförarroll föreslås att presidieposter i det sistnämnda bolagets styrelse inte tillsätts med ledamöter som samtidigt har uppdrag som styrelseledamöter i ägarbolagen, men att presidiepost i ägarbolag kan kombineras med post som ledamot i NODAVA.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande verksamhetsområde service och utveckling 2022-04-21

Konsultrapport från Qualitarium AB (2020)

Förslag ägardirektiv för OVA med markeringar och kommentarer 2022-04-27

Förslag ägardirektiv för OVA renskrift

Förslag ägardirektiv för NODAVA med markeringar och kommentarer 2022-05-02

Förslag ägardirektiv för NODAVA renskrift 2022-05-02

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa förslag gällande styrning av VA-bolagen och ägardirektiv för NODAVA AB.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa förslag till ägardirektiv för Orsa Vatten och Avfall AB.
3. Beslutet gäller under förutsättning att motsvarande beslut fattas i Mora och Älvdalens kommuner.

Yrkanden

Olof Herko (S) yrkar på att lägga till utveckla i ägardirektivet för Orsa Vatten och Avfall AB i andra stycket under rubrik fem så att meningen lyder "...såsom ensam ägare av bolaget, äga, förvalta och **utveckla** Orsa kommuns återvinningscentral, vatten- och avloppsanläggningar samt avfallsanläggningar." och yrkar i övrigt bifall till tjänsteförslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på tjänsteförslaget och Olof Herkos yrkande och finner att utskottet bifaller det sistnämnda.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 33

OK KS 2022/00109-2

Tillsyn av kommunala bolag

Beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Med hänvisning till rapporten daterad 2022-03-23 anser sig kommunstyrelsen ha fullgjort sin uppsiktsplikt över bolagen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt bolagspolicyn lämna en bedömning av bolagens verksamhet under året. Orsa kommun har tre helägda bolag; Orsabostäder AB, Orsa Lokaler AB och Orsa Vatten och Avfall AB. I bifogad rapport redogörs för de ägarsamråd som har protokollförts under 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande verksamhetsområde service och utveckling 2022-03-23
Rapport om kommunstyrelsens tillsyn av kommunala bolag 2022-03-23
Mall för ägardialog

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Med hänvisning till rapporten daterad 2022-03-23 anser sig kommunstyrelsen ha fullgjort sin uppsiktsplikt över bolagen.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 34

OK KS 2022/00198-2

Begäran om aktieägartillskott från Inlandsbanan AB

Beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige beslutar att utge ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 825 340 kronor.

Tillskottet bokförs som anskaffningsvärde på aktierna för Inlandsbanan AB och omedelbart därefter skrivs värdet på aktierna ned med motsvarande värde

Sammanfattning av ärendet

Inlandsbanan AB har under 2021 tillsammans med sina dotterbolag Inlandståg AB (ITÅG) och Destination Inlandsbanan AB (DIAB) hamnat i en situation med likviditetsproblem. Problemen kan främst hänföras till de två dotterbolagen och orsakerna till den uppkomna situationen är främst effekter av Coronapandemin, inköp av motorvagnståg samt svag lönsamhet i dotterbolagen. I en skrivelse från Inlandsbanan AB till de 19 ägarkommunerna beskrivs anledningen till begäran mer ingående.

Totalt sett uppgår begärt aktieägartillskott till 30 000 000 kr varav begäran från Orsa kommun uppgår till 1 825 340 kr, vilket motsvarar kommunens ägarandel i bolaget (6,08%). Utbetalning av aktieägartillskottet föreslås ske i kontanta medel och senast den 1 augusti 2022.

I skrivelsen föreslår Inlandsbanan att de 19 ägarkommunerna går in med ett ovillkorat aktieägartillskott på 30 miljoner kronor till bolaget för 2022. Med ett ovillkorat aktieägartillskott menas att det lämnas kapital utan att sätta upp något villkor gentemot övriga aktieägare om att få pengarna tillbaka. Därför ses det som ett definitivt och bestående tillskott till aktiebolaget.

Ett ovillkorat aktieägartillskott läggs därför normalt sett till anskaffningsvärdet för aktierna i bolaget. Av ovanstående skrivelse från bolaget framgår att kapitaltillskottet ska användas dels till att säkerställa en långsiktig hantering av betalningar, dels för att undvika risken att behöva upprätta en kontrollbalansräkning. En kontrollbalansräkning måste upprättas då ett aktiebolag förbrukat mer än halva aktiekapitalet, vilket indikerar att bolaget förutom likviditetsproblemen även riskerar resultatproblem vilket inte så tydligt framgår av skrivelsen i övrigt. Om Orsa kommun bokför hela aktieägartillskottet som anskaffningsvärde för aktierna så riskerar de att i ett senare skede behöva skriva ner värdet på aktierna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande ekonomienheten 2022-04-26

Begäran om aktieägartillskott med bilagor, Inlandsbanan AB 2022-03-16,
komplettering 2022-04-21

Förslag till beslut

Utskottet för strategi föreslår kommunstyrelsen:

Kommunfullmäktige beslutar att utge ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 825 340 kronor.

Tillskottet bokförs som anskaffningsvärde på aktierna för Inlandsbanan AB och omedelbart därefter skrivs värdet på aktierna ned med motsvarande värde.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 35

Informationsärenden

- 1. Information om överföringsledning till Grönklitt** (Leif Dahlfors (C), Mattias Mjöberg) OK KS 2022/00006-1

Genomgång av utkastet till avtal gällande överföringsledningen för VA till Grönklitt.
- 2. Uppföljning av arbetet med kompetensförsörjningsstrategi** (Helene Grapenson) OK KS 2022/00006-21

Genomgång av ett förslag till kompetensförsörjningsstrategi. Kommunfullmäktige tar slutligt beslut om strategin.

I en bilaga till strategin finns omvärldsanalyser och beskrivning av trender bland annat inom befolkning, arbetsmarknad och utbildning.

Till strategin hör också en aktivitetsplan. Den planen ska definiera vilka konkreta aktiviteter Orsa kommun ska genomföra för att möta framtida kompetensbehov.
- 3. Ekonomisk uppföljning med prognos för kommunstyrelsen** (Pernilla Bäckman, Sara Laggar, Anna-Karin Göthe, Johan Hult) OK KS 2022/00006-20

Nämnder, kommunstyrelsen och dess utskott visar ett underskott om 500 tkr enligt prognosen per mars. Dock förväntas finansieringen ha en positiv avvikelse mot budget.

Ökade kostnader förväntas på grund av inflation, ränteökningar och löneökningar. Årets resultat prognosticeras till 15 408 tkr, förutsatt att alla medel till KS förfogande används.

De två största verksamheterna är omsorgen och lärande.

Verksamhetsområde omsorg förväntas ha ett större underskott enligt nya prognoser. En osäkerhetsfaktor är införandet av möjlighet till heltid för alla anställda där avvikelser för lönekostnader regleras i efterhand. I nuvarande prognos visas därmed full kostnad för vikarier men även de anställda som har ökat sin tjänstgöringsgrad. Omsorgen har också fler kostnadskrävande insatser för enskilda.

Verksamhetsområde lärande har förbättrat sin prognos med ca 900 tkr, där den främsta anledningen är en avräkning för gymnasiet som avser år 2021.

När det gäller investeringar så finns de flesta inom verksamhetsområde samhälle. Stadsnätet förväntas uppnå ett nollresultat.

4. **Uppföljning av information från Grönklittsgruppen AB** OK KS 2022/00006-19

Grönklittsgruppen AB hade en information på kommunstyrelsens senaste sammanträde angående nedläggningen av rovdjursparken. Reflektioner och diskussioner av utskottet med anledning av den informationen.

§ 36

Delgivningar

1. Protokoll Kommunstyrelsens utskott för strategi 2022-03-29 OK KS 2022/00002-12
2. Styrgruppsmöte 2022-03-25 med budget och systemförvaltningsplan 2023, E-arkiv, Säter OK KS 2022/00064-2
3. SKR cirkulär 20:14: 2022 års ekonomiska vårproposition samt vårändringsbudgeten för 2022 OK KS 2022/00026-21